

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРОГНОЗУВАННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	Другий (магістерський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист рослин;
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія
Вчене звання - немає
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;
• учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	опанування знаннями про особливості використання природних ресурсів в сучасний період, основні геоекологічні проблеми, пов'язані з цим, місце раціонального природокористування і охорони природи в системі сучасних наук та прогнозування і оцінку рівнів негативного впливу на них антропогенних навантажень, розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо проведення природоохоронних і природо-відновлювальних заходів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 14 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ФК.01. Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля.</p> <p>ФК.02. Здатність використовувати науково-обґрунтовані методи обробки результатів досліджень в галузі технологій захисту навколишнього середовища.</p> <p>ФК.06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР.03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПР.09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.</p> <p>ПР.10. Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.

Лекція 1.	Загальні принципи прогнозування природокористування.	Практичне заняття ПЗ 1	Основні поняття і терміни природокористування.	Самостійна робота	Проблеми втрати біорізноманіття в Україні і світі та шляхи їх вирішення. Проблема вичерпності мінерально-сировинних ресурсів для України. Енергетична криза в Україні та шляхи її подолання з урахуванням екологічної ситуації в Україні.
		ПЗ 2	Принципи класифікації природних ресурсів.		
Лекція 2.	Статистичні методи прогнозування стану довкілля.	ПЗ 3	Взаємодія людини і природи у просторі та часі. Природно-ресурсний потенціал як природно-суспільна категорія		

МОДУЛЬ 2. ЗБАЛАНСОВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ.

Лекція 3.	Прогнозування стану водних екосистем, атмосферного повітря та ґрунтів.	ПЗ 4	Концепція біотичної регуляції навколишнього середовища: головні підвалини. Еволюція економічних моделей природокористування		Глобальна проблема кліматичних змін та шляхи її розв'язання. Прогнозні наукові розробки стану якості довкілля в Україні та інших країнах
Лекція 4.	Прогнозування стану глобальних біосферних процесів.	ПЗ 5			

МОДУЛЬ 3. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОЦІНКА РІВНЯ ЙОГО ЗБАЛАНСОВАНOSTІ ТА ТОЛЕРАНТНОСТІ.

Лекція 5.	Прогнозні моделі стану довкілля	ПЗ 6-7	Сталий (збалансований) розвиток – шлях до збереження суспільства		Планування та прогнозування як превентивний важіль управління природокористуванням. Основні напрями вдосконалення планування природокористування в Україні. Сучасний стан і перспективи розвитку ринку екологічних послуг.
Лекція 6.	Прогнозування змін клімату.	ПЗ 8	Суть, методологічні засади, цілі та завдання державної екологічної політики		
Лекція 7.	Прогнозування популяційної динаміки та біологічних процесів.	ПЗ 9	Екологічна оцінка планованої діяльності: європейський та український контекст		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Борейко В.І. Економіка довкілля та природокористування : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. І. Борейко. Рівне : НУВГП, 2011. 254 с.
2. Екологічний менеджмент : Навчальний посібник / За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 407 с.
3. Економіка природокористування : підручник / Хвесик М. А. [та ін.] ; [за ред. Хвесика М. А.]. К. : Аграр Медіа Груп, 2013. 333 с.
4. Економіка природокористування і охорона довкілля / НАН України, РВПС України ; відп. ред. Б. М. Данилишин. К. : [б.в.], 2005. 376 с.
5. Лісовський С. А. Основи сталого (збалансованого) економічного, соціального, екологічного розвитку / С. А. Лісовський. Житомир, 2007. 108 с.

Методичне забезпечення

1. Олійник Я.Б. Управління використанням природних ресурсів : Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Пересекін В. М. К. : ВГЛ «Обрії», 2008. 284 с.
2. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : Підручник для студ. екон. спец. ВНЗ / заг. ред. Л. Г. Мельник, М. К. Шапочка. Суми : Університетська книга, 2006. 760 с.
3. Руденко В.П. Оцінка природно-ресурсного потенціалу України як основа менеджменту природоохоронної діяльності : Монографія /В. П. Руденко, С. В. Руденко. Чернівці : Рута, 2014. 248 с.
4. Потапенко В. Г. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої економіки»: монографія / В. Г. Потапенко. К. : НІСД, 2012. – 360 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

